

Handläggare
Charlotte Gredenberg
Telefon: 08-50824452
Katarina Waller
Telefon: 08-50824457

Till
Kommunstyrelsen
Stockholms stad

Yttrande över Remiss om förslag till ändring av förordningen (SKOLFS 2018:50) om läroplan för förskolan

Svar på remiss KS 2024/392

Sammanfattning

Den 27 mars 2024 inkom en remiss till förvaltningen från kommunstyrelsen. Remissen gäller Skolverkets förslag till ändringar i förskolans läroplan (Lpfö 18). Kommunstyrelsen meddelar att yttrandet ska vara dem tillhanda senast den 5 april 2024. På grund av den begränsade svarstiden skrivs svaret i form av ett kontorsyttrande.

Förvaltningen ställer sig kritisk till förslag kopplat till digitala verktyg. Ytterst är det en fråga om barns rättigheter med stöd i Barnkonventionen. Skolverkets förslag till skrivning riskerar att medföra negativa konsekvenser, särskilt för barn som är i störst behov av att möta en digitaliserad värld med stöd av utbildade förskollärare och barnskötare. Förvaltningen ser positivt på Skolverkets förslag till förstärkta skrivningar om högläsning och fysisk aktivitet även om den sistnämnda ytterligare kan stärkas.

Bakgrund

Den 27 mars 2024 inkom en remiss gällande till förvaltningen från kommunstyrelsen. Remissen gäller ändringar i förskolans läroplan. På grund av kort remisstid från Skolverket ska yttrandet vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 5 april 2024. Remissen har skickats till stadens samtliga stadsdelsnämnder och förskolenämnden.

Ärendet

Skolverket har fått i uppdrag att föreslå ändringar i förskolans läroplan (SKOLFS 2018:50) som innebär att det inte ska finnas krav på att använda av digitala lärverktyg. Skolverket fick också i uppdrag att föreslå ändringar som innebär att utbildningen i förskolan i huvudsak ska vara skärmfri för barn samt att användandet av digitala lärverktyg ska ske selektivt utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde. Skolverket föreslår därför ett antal ändringar i Läroplanen för

förskolan (Lpfö 18). Förslaget innebär att det inte ska vara obligatoriskt att använda digitala lärverktyg i förskolan. Vidare föreslås ett förtydligande av förskollärarens ansvar att värdera och välja arbetssätt och lärverktyg. Förslaget innebär även att förskolans arbete med rörelse och högläsning förstärks. Utöver detta föreslås en omformulering och flytt av läroplansuppdraget gällande ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik. Redaktionella ändringar av språket görs också.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig kritisk till förslag kopplat till digitala verktyg. Ytterst är det en fråga om barns rättigheter med stöd i Barnkonventionen. Skolverkets förslag till skrivning riskerar att medföra negativa konsekvenser, särskilt för barn som är i störst behov av att möta en digitaliserad värld med stöd av utbildade förskollärare och barnskötare.

Ändringen till begreppet lärverktyg innefattar digitala verktyg. Skolverkets konsekvensutredning tydliggör hur förskolan kan använda digitala verktyg, det är inte lika tydligt i förslag på ändringar i läroplanen.

När barnen i förskolan arbetar med digitala verktyg är det ett medvetet val av förskolläraren och/eller barnskötaren. Digitala verktyg vidgar, fördjupar och utvecklar barnens utforskande och används för att stärka undervisningen när de tillför något som analoga verktyg inte gör. Att ha ett tydligt syfte med val av metoder gäller all utbildning och undervisning, inte enbart användning av digitala verktyg.

Förvaltningen ser en risk att ändringen till begreppet lärverktyg kan underminera förskolans kompensatoriska uppdrag. Förvaltningen ser att användningen av digitala verktyg möjliggör bland annat för fler barn att ta del av olika miljöer, som de annars inte skulle ha sett/haft möjlighet till. Till exempel att visualisera ett landskap på fjället eller att visa naturvetenskapliga fenomen. Det är särskilt viktigt i ett område där barnen har olika socioekonomiska förutsättningar.

Källkritik

I läroplanens rubrik om kommunikation och skapande har Skolverket gjort en skarpare skrivelse kring att värdera information. Om barn inte kommer i kontakt med digitala verktyg i förskolan, blir det först i skolan de får till sig kunskap om källkritik.

Förvaltningen ser det som centralt att genom digitala verktyg arbeta

tidigt med källkritik för att ge barnen ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt för att kunna värdera information. Det är en av hörnstenarna i ett demokratiskt samhälle. De digitala verktygen utgör ett bra stöd för det arbetet. Förvaltningen saknar en problematisering från Skolverket kring vikten av att barn utvecklar källkritik.

Förskollärarens ansvar

Förvaltningen ser positivt på att förslaget stärker förskollärarens ansvar i att välja och värdera arbetssätt och lärverktyg. Förslaget kan dock medföra att de förskollärare som saknar kompetens kring användning av digitala verktyg i undervisningen inte kommer använda dessa. En konsekvens kan bli att alla barn inte får samma möjligheter att utveckla en digital kompetens. Förskolans rektor är ansvarig för kvaliteten och behöver ha ett inflytande över valen, att det finns tillgång till olika lärverktyg, där digitala verktyg också ingår. Det blir därför viktigt att rektor vet vilka verktyg som används och vidgar vid behov.

Högläsningens och samtalets roll förstärks

Förvaltningen ser positivt på förstärkta skrivningar om samtal och högläsning. Den dialogiska högläsningen, när det sker samtal mellan läsaren och lyssnarna under högläsningen, är centralt både för språk- och kunskapsutveckling.

Arbete med fysisk aktivitet förstärks

Förvaltningen önskar en förstärkt skrivning kring fysisk aktivitet i förskolan. Läroplanen kan med fördel förtydligas utifrån riktlinjer för barns rörelse från WHO (World health organisation). Fysiska aktiviteter innefattar många olika tolkningar av aktiviteter, från promenad till rörelselek. Förvaltningen ser gärna att Skolverket tydligare lyfter fram grovmotorik och pulshöjande aktiviteter.

Kim Lagerquist

Avdelningschef förskola

Skärholmens stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kim Lagerquist, Avdelningschef förskola	2024-04-04